

ЗАСНОВАНА 21 КВІТНЯ 1927 РОКУ

ВИХОДИТЬ ЩОТИЖНЯ

КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІК

ГАЗЕТА НАЦІОНАЛЬНОГО ТЕХНІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ УКРАЇНИ «КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ ІМЕНІ ІГОРЯ СІКОРСЬКОГО»

Безкоштовно

19 жовтня 2017 року

№28 (3206)

ТРАДИЦІЙНЕ СВЯТО ІННОВАТОРІВ

Урочисте закриття фестивалю і нагородження переможців конкурсу стартапів "Sikorsky Challenge"

У Національному технічному університеті України "Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського" вшосте відбувся традиційний Всеукраїнський фестиваль інноваційних проєктів "Sikorsky Challenge".

Участь у фестивалі, як завжди, взяли інноватори найрізноманітнішого віку – від підлітків, які тільки долають премудрості середньої школи, до визнаних у своїй професії фахівців, обтяжених науковими ступеннями та званнями. Втім, молоді було, напевно,

все ж таки більше – фестиваль-бо проходив у вищому навчальному закладі. Недарма ж на церемонії його відкриття 10 жовтня ректор університету академік НАН України Михайло Згуровський наголосив: "Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського вважає своїм обов'язком проводити такі фестивалі задля виховання молоді, добре підготовленої в інженерії, математиці, природничих науках і з інноваційним мисленням. Ми вважаємо, що це наш людський капітал,

який має змінити країну на краще".

У рамках фестивалю проводилися Всеукраїнський конкурс стартапів "Sikorsky Challenge 2017", конкурс "Intel-Техно Україна 2017-2018" – Національний етап Міжнародного конкурсу науково-технічної творчості школярів "Intel ISEF" і виставка-презентація проєктів школярів-учасників конкурсу молодіжних інноваційних проєктів "Майбутнє України", фінал якого

Закінчення на 2,3-й стор. ➔

XVIII Міжнародна наукова конференція імені академіка Михайла Кравчука

Академік НАНУ Ю.І. Якименко вітає учасників урочистого засідання

7–10 жовтня 2017 року в Східноєвропейському національному університеті (СНУ) імені Лесі Українки (м. Луцьк) та КПІ ім. Ігоря Сікорського пройшла XVIII Міжнародна наукова конференція імені академіка Михайла Кравчука. Вона була присвячена 125-й річниці від дня його народження. У конференції взяли участь більше 200 учасників (155 доповідей) із 8 країн (Україна, Білорусь, Росія, Польща, Чехія, Німеччина, Азербайджан, Узбекистан).

Закінчення на 6-й стор. ➔

СЬОГОДНІ
В НОМЕРІ:

1-3 **VI Фестиваль інноваційних проєктів «Sikorsky Challenge 2017»**

1 **До 125-річчя від дня народження академіка М. Кравчука**

4 **Зустрічі, візити**

5 **Номінаційна лекція В. Сівінськи – Почесного доктора КПІ ім. Ігоря Сікорського**

8 **Вшанування пам'яті загиблих політехніків**

Цікава Україна

"Таланти КПІ" запрошують

ТРАДИЦІЙНЕ СВЯТО ІННОВАТОРІВ

*Продовження.
Початок на 1-й стор.*

відбудеться в листопаді цього року. Загалом дорослі автори і школярі представили на фестивалі 308 розробок з різноманітної тематики.

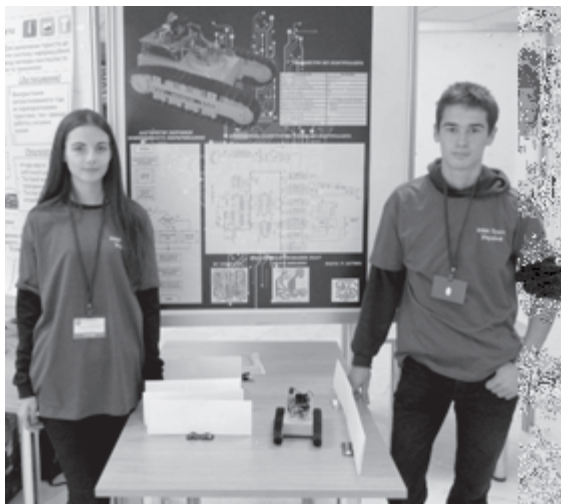
Ще перед урочистою церемонією офіційного відкриття фестивалю його учасники та гості мали можливість взяти участь у Міжнародному форумі учасників інноваційної екосистеми в Центрі інноваційного підприємництва університету. Там обговорювали розвиток інноваційної екосистеми України, питання інтеграції інновацій, стартапів з малими та середніми підприємствами в Україні для виведення їх на міжнародні ринки, перспективи розвитку стартапів і стартаперства, правові проблеми інтелектуальної власності в контексті розвитку стартапів тощо. Крім того, ті, хто зібрався на форумі, мали змогу ознайомитися зі стендовими презентаціями проектів, відібраних до фіналу конкурсу "Sikorsky Challenge". Пленарне засідання форуму завершилося підписанням Меморандуму про ініціативу створення інноваційного Дніпровського космічного кластеру, засновником якого є Громадська організація "Космічна долина". Від імені Інноваційної екосистеми КПІ ім. Ігоря Сікорського свої підписи під документом поставили ректор університету академік НАН України Михайло Згуровський, генеральний директор Наукового парку "Київська політехніка" Володимир Гнат та директор ТОВ "ПОЛІТЕКО САЙЄНС СІТІ" Богдан Андрійцев; від імені ГО "Космічна долина" – член її правління, керівник

Робочої групи зі створення Дніпровського космічного кластеру Євген Рокитський. Цей Меморандум просто в залі Центру інноваційного підприємництва підписали ще й керівники Агентства розвитку Дніпра, Кластерної платформи "Polska 3.0", ТОВ "ЮПРОМЕКС" та інших організацій. Ще одним документом, який було підписано в стінах Центру інноваційного підприємництва, став Меморандум про розуміння між Національним технічним університетом України "Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського" та Інноваційним холдингом "Sikorsky Challenge" з компанією "Ideation Inc." (США).

До церемонії відкриття фестивалю усі охочі мали змогу оглянути ще й дві виставки в Центрі культури і мистецтв КПІ ім. Ігоря

Сікорського – проектів школярів-учасників конкурсу "Intel-Техно Україна 2017-2018" та проектів школярів-учасників конкурсу молодіжних інноваційних проектів "Майбутнє України".

Всеукраїнський конкурс стартапів "Sikorsky Challenge 2017", з якого, власне, і народився у 2012 році цей фестиваль, оголосив про прийом проектів ще у квітні. Таких проектів надійшло 213. Заявки на конкурс подали 48 ВНЗ та науково-дослідних інститутів, 91 проект подали студенти та науковці КПІ ім. Ігоря Сікорського, 55 – науковці Національної академії наук України. 63 з них після попереднього відбору та тренінгів були відібрані до фіналу. За тематикою проектів-фіналістів цього року було розподілено по таких групах: "Аграрництво і тваринництво (сільське господарство)", "Енергетика та енергоефективність", "ІТ-технології", "Медицина та біотехнології", "Техніка, електроніка", "Харчові технології", "Догляд за собою. Відпочинок", "Космос", "Інші". Їх оцінювало авторитетне міжнародне журі, до складу якого входили науковці, представни-

ки інвестиційного бізнесу, венчурних фондів і банків зі США, Словенії, Туреччини, Польщі, Азербайджану та України. Після цього відбувалися переговори інвесторів з членами команд, які їх представили. Причому переговори ці проходили не лише в приміщеннях Центру інноваційного підприємництва КПІ ім. Ігоря Сікорського, але й в режимі відеоконференції. Через океан вона зв'язала авторів п'яти розробок з представниками потенційних інвесторів, які працюють у Кремнієвій долині в Сполучених Штатах: Стівом О'Хара, Ендрю Лі та Реймондом Чой. Тепер автори та авторські колективи проектів-переможців конкурсу отримають можливість реалізувати свої проекти в середовищі Наукового парку "Київська політехніка" за підтримки грантових та венчурних фондів.

Конкурс "Intel-Техно Україна 2017-2018" – Національний етап Міжнародного конкурсу науково-технічної творчості школярів – про-

водиться за підтримки Посольства США в Україні. Цього року він відзначав свій ювілей, адже проходить в Україні вже двадцять. На фестивалі з-поміж 215 проектів від 260 авторів з 20 областей України та Києва, які вийшли в український фінал за шістьма напрямками ("Робототехніка", "Енергетика", "Фізика та астрономія", "Комп'ютерні науки", "Математика", "Інженерія (механіка) та Інженерія біомедична, екологічна та матеріалознавство"), буде визначено суперфіналістів цього конкурсу. Вони отримають змогу вдосконалити свої розробки з науковцями в лабораторіях КПІ ім. Ігоря Сікорського та інститутів НАН України. Серед членів українського наукового журі конкурсу – провідні вчені та освітяни з наукових і науково-освітніх установ України (інститути Національної академії наук України, КПІ ім. Ігоря Сікорського та інші). При визначенні переможців члени журі оцінюватимуть не лише науковий рівень проектів, але й презентаційні та комунікаційні навички конкурсантів, логічне мислення, володіння англійською мовою, самостійність та завершеність робіт, адже найкращі з суперфіналістів у травні 2017 р. стануть посланцями України на Всесвітньому фіналі конкурсу "Intel ISEF" у Сполучених Штатах Америки.

Звісно, програмою фестивалю передбачалися не лише фінали конкурсів у рамках програми "Sikorsky Challenge 2017" та "Intel-Техно Україна 2017-2018" й визначення їхніх переможців. На те він і фестиваль. Отож, були ще традиційні "Освітня академія Intel"

для керівників школярів-учасників "Intel-Техно" та зустріч юних конкурсантів з академіками НАН України. А ще – тематичні екскурсії від Державного політехнічного музею при КПІ ім. Ігоря Сікорського, наукові експерименти, що демонстрували студенти університету на науково-експериментальних майданчиках, виставка дитячих малюнків "Наука очима дітей", автобусна екскурсія по Києву та Junior Party, чи, простіше кажучи, вечір відпочинку для юних учасників "Intel-Техно" тощо. Понад те, в рамках фестивалю 12 жовтня відбувся навіть День відкритих дверей КПІ ім. Ігоря Сікорського.

Проте, звичайно, конкурсанти приїхали на фестиваль все ж таки не за цим. Усі вони палко прагнули перемогти, намагалися довести журі та інвесторам переваги своїх проектів, і напружено чекали на оголошення результатів конкурсів. А організатори до останнього дня фестивалю тримали інтригу. І лише на урочистій церемонії його закриття, що пройшла 13 жовтня в Центрі культури і мистецтв КПІ ім. Ігоря Сікорського, учасники і гості нарешті дізналися про те, хто саме цього року виборов перемогу в конкурсах "Sikorsky Challenge" та "Intel-Техно Україна", і які проекти будуть підтримані інвесторами. Тож церемонія закриття до певної міри стала кульмінацією фестивалю.

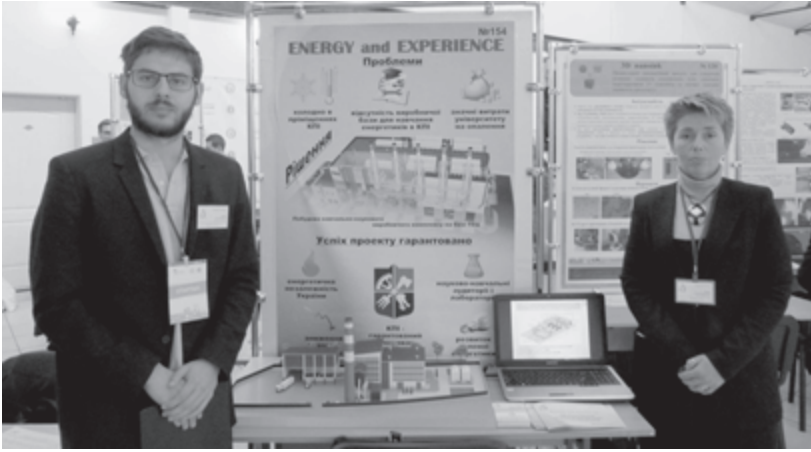
За традицією вона розпочалася з оголошення переможців конкурсу стартапів "Sikorsky Challenge". Під звуки фанфар на сцену Цент-

ру культури і мистецтв вийшли організатори та члени міжнародного журі конкурсу. З 63 проектів, що вийшли до фіналу, переможцями, чи, радше, такими, що мають бути впроваджені у життя, визнано 45 (зауважимо, що торік таких було 34). Їх автори підписали меморандуми про співпрацю з потенційними інвесторами або були відзначені міжнародним експертним журі. ➔

➔ **Міжнародне експертне журі відзначило такі проекти в таких номінаціях:**

- номінація "Краща бізнес-модель стартапу" – "LessRad";
- номінація "Краща ідея стартапу" – "Wider";
- номінація "Краще стартап-рішення проблем клієнта" –

"Пов'язка вуглецева сорбуюча на основі активованих волокнистих вуглецевих матеріалів";

– номінація "Краще технологічне рішення стартапу" – "Технологія та обладнання ультразвукової кавітаційної обробки молока".

Президентський фонд Леоніда Кучми "Україна" відзначив такі проекти:

- "Dia-Safe Life";
- "OpenWorld";
- "Перетворювач тривимірних механічних коливань в електроенергію";
- "Підвищення захисної функції сучасного бронжилета";
- "Реалізація керування системою освітлення міста через однофазну електромережу в межах концепції "Розумне місто";
- "Робот-пожежник із системою самонаведення на базі комп'ютерного зору";
- "Розробка пристрою для покращення венозного кровообігу за допомогою електричного струму";
- "Створення інтелектуального біонічного протезу для кінцівки тіла людини";
- "Штучний протез колінного суглоба з адаптивними властивостями".

Фонд науково-технічного розвитку України імені академіка В.С. Михалевича підтримав такі проекти:

- "CamTouch";
- "OpenWorld";
- "Електротермохірургічні інструменти для малоінвазивних та ендоскопічних оперативних втручань";
- "Пов'язка вуглецева сорбуюча на основі активованих волокнистих вуглецевих матеріалів";
- "Суперенергоєфективна система теплостачання будівель з використанням психрометричної

енергії навколишнього середовища";

– "Штучний протез колінного суглоба з адаптивними властивостями".

Центр антикризових ініціатив підтримав такі проекти:

- "InWiTe";
- "Smart Windows";

– "Мобільна установка з використанням повітряно-водо-вуглецевої плазми для нагрівання теплоносіїв".

Компанія "Прогрестех-Україна" підтримала такі проекти:

- "WingX-Ray";
- "Наносупутник "PolyITAN 3";
- "Формула Студент КПІ".

Бізнес-інкубатор "Eazi Start" підтримує такі проекти:

- "Wider";
- "CamTouch";
- "Word2learn".

Компанія "AgroGeneration" підтримала такі проекти:

- "HUYGENS";
- "Бездротові сенсорні мережі для точного землеробства, екологічного моніторингу та захисту довкілля".

ТОВ "КЛІАР ЕНЕРДЖІ" підтримало проект "Energy and Experience".

Компанія "Aleadna Limited" підтримала проект "Manucore Technologies".

Компанія "Spacebit Technologies" підтримала проект "Наносупутник "PolyITAN 3".

Патентне бюро "Бенатов та партнери" підтримало проект "Прозорий теплоізоля-

ційний матеріал та кліматична оболонка з використанням цього матеріалу".

Інноваційний холдинг "Sikorsky Challenge" підписав договори про спільну діяльність щодо розвитку бізнесу з 17 стартап-командами, які стали фіналістами конкурсу стартапів.

Особливо урочистою була церемонія нагородження переможців конкурсу "Intel-Техно Україна 2017-2018" – Національного етапу Міжнародного конкурсу "Intel-ISEF".

Першими на сцену ведучі викликали авторів проектів по усіх шести категоріях, яких підтримали партнери і спонсори конкурсу. Їм було вручено дипломи і сертифікати, а також спеціальні призи та цінні подарунки від компаній-партнерів та від міжнародних наукових товариств. Після цього ведучі послідовно оголошували прізвища авторів проектів, які посіли четверте місце, потім третє, друге, і нарешті – перше. Кожен

з призерів виходив на сцену ЦКМ і отримував дипломи й подарунки.

А перемогу в конкурсі "Intel-Техно Україна 2017-2018" здобули:

– у категорії "Комп'ютерні науки" – Софія Петришин (НВК "Школа-ліцей "Оріяна", Львівська область) "Прилад, що перетворює комп'ютерний текст на шифр для незрячих";

– у категорії "Робототехніка" – Максим Шумаков (Волинська обласна Мала академія наук) "Розробка системи відстеження БПЛА";

– у категорії "Фізика і астрономія" – Дмитро Дмитрієв (Одеська спеціалізована школа №117) "Дослідження нової ексцентричної зоряної системи";

– у категорії "Енергетика" – Денис Кохтюк, Борис Надикто (НВК №157, м. Київ) "Висотна вітро-сонячна електростанція";

– у категорії "Математика" – Юлія Супрун (Сумська спеціалізована школа I-III ступенів №10 імені Героя Радянського Союзу О.Бутка) "Розв'язування діофантових рівнянь першого та другого степенів шляхом пошуку зв'язків між коефіцієнтами";

– у категорії "Інженерія" – В'ячеслав Анцибор (Політехнічний лицей КПІ імені Ігоря Сікорського" м. Києва, КПНЗ "Київська Мала академія наук учнівської молоді"). "Використання альтернативного джерела енергії з новою системою його охолодження в напівпричепках-рефрижераторах" та Наталія Моніна (Політехнічний лицей КПІ імені Ігоря Сікорського" м. Києва, КПНЗ "Київська Мала академія наук учнівської молоді") "Отримання електроенергії на рейках залізничної колії фотоелектричним та індукційним методами".

Насамкінець зі сцени були оголошені проекти-суперфіналісти. Але їхнім авторам доведеться над своїми розробками ще попрацювати. Після їхнього вдосконалення і додаткового конкурсу

хтось із них отримає право в травні 2018 року представляти Україну на Всесвітньому фіналі "Intel-ISEF" в Пітсбургу (США, Пенсильванія). Отже, **над поліпшенням своїх проектів ще працюватимуть:**

– В'ячеслав Анцибор (Політехнічний лицей КПІ імені Ігоря Сікорського м. Києва, КПНЗ "Київська Мала академія наук учнівської молоді") "Використання альтернативного джерела енергії з новою системою його охолодження в напівпричепках-рефрижераторах";

– Анатолій Войтко (Політехнічний лицей КПІ імені Ігоря Сікорського м. Києва, КПНЗ "Київська Мала академія наук учнівської молоді") "Реалізація вейвлет-аналізу в середовищі MATHCAD 15 для віброакустичної діагностики";

– Михайло Корешков, Ігор Жуковський (Політехнічний лицей КПІ імені Ігоря Сікорського м. Києва) "QUANTUMHUB";

– Юлія Супрун (Комунальна установа Сумська спеціалізована школа I-III ступенів №10 ім. Героя Радянського Союзу О.А. Бутка), "Шифрування даних за допомогою діофантових рівнянь";

– Дмитро Дмитрієв (Одеська спеціалізована школа № 117) "Дослідження нової ексцентричної зоряної системи";

– Артур Качур (Чернівецька гімназія №5) "Космічний парус";

– Артем Агванян (Маріупольський технічний лицей) "Інтерактивна система моніторингу якості повітря на базі контролера NODEMCU";

– Максим Шумаков (Волинська обласна Мала академія наук) "Розробка системи відстеження БПЛА".

Дмитро Стефанович

Зустріч з керівництвом компанії "EPAM Systems Україна"

6 жовтня КПІ ім. Ігоря Сікорського відвідали топ-менеджери українського відділення всесвітньо відомої компанії "EPAM Systems" – керівник "EPAM Systems Україна", президент Асоціації "Інформаційні технології України" Юрій Антонюк і керівник освітніх програм "EPAM Systems Україна" Максим Почебут.

З гостями зустрілися ректор КПІ ім. Ігоря Сікорського академік НАН України Михайло Згуровський, проректор університету з наукової роботи академік НАН України Михайло Ільченко, проректор з перспективного розвитку професор Олексій Новіков, директор Науково-технічної бібліотеки університету Оксана Бруй, директор Науково-технічного об'єднання "КПІ-Телеком" Андрій Ілляшенко та інші.

Американська компанія "EPAM Systems" – одна з найбільших і найвідоміших у світі ІТ-компаній. Вона є визнаним лідером у сфері

розробки, тестування і супроводження програмного забезпечення та бізнес-додатків, створення центрів компетенції (виділених центрів розробки, тестування і контролю якості програмного забезпечення), ІТ-консалтингу тощо.

"EPAM Systems Україна" розвиває партнерські відносини з КПІ ім. Ігоря Сікорського вже не перший рік. Понад те, з 2015 року між компанією та університетом діє угода про співпрацю. В університеті працюють чотири центри "EPAM Systems", студенти стажуються в її підрозділах, проходять практики і тренінги, а випускники поповнюють штати її співробітників. З літа цього року компанія проводить стажування і для викладачів технічних вишів. У першій групі таких стажерів більшість склали саме викладачі КПІ ім. Ігоря Сікорського. Допомагає компанія університету і обладнанням:

у 2015 році її українське представництво передало Науково-технічній бібліотеці університету сучасне серверне обладнання, що нині активно використовується, а нещодавно – майже триста апаратів IP-телефонії Cisco UC Phone 7962.

Зі словами вдячності до гостей звернувся Михайло Згуровський. Він наголосив, що обладнання, яке вони передали в бібліотеку, дозволило їй впровадити кілька цікавих проектів і вийти на рівень провідних університетських книгозбірень, причому не лише України. А передані нещодавно телекомунікаційні пристрої дали змогу "КПІ-Телеком" розпочати впровадження в університеті сучасної IP-телефонії.

"Для нас співпраця з КПІ – один із прикладів того, як бізнес має співпрацювати з освітою і з наукою в освіті. Звичайно, ми раді, що наша допомога так ефективно використовується у вашому університеті, – зауважив Юрій Антонюк. – Я впевнений, що бізнес має більше робити для таких вишів, як КПІ. Оскільки якщо не буде освіти, освіти професійної, вищої, – то не буде й ІТ-індустрії, та й успішної України".

Насамкінець Михайло Згуровський запропонував керівникам "EPAM Systems Україна" доповнити співробітництво в освітній сфері співпрацею в спільних інноваційних проектах. Для обох сторін таке партнерство може бути не лише цікавим, але й надзвичайно корисним. Гості охоче пристали на пропозицію, тож ближчим часом відбудуться нові робочі зустрічі задля обговорення напрямів співпраці й конкретних проектів.

Дмитро Стефанович

Візит віце-президента Університету "Техніон" і заступника місії Посольства Держави Ізраїль в Україні

6 жовтня КПІ ім. Ігоря Сікорського відвідали віце-президент з міжнародних зв'язків Університету "Техніон" (Держава Ізраїль) Боаз Голані та заступник голови місії Посольства Держави Ізраїль в Україні Еміль Бен Нафталі.

Університет "Техніон" – один із провідних технічних вишів світу. В його стінах не лише готують інженерів надзвичайно високої кваліфікації, але й проводять наукові дослідження і розробляють найсучаснішу техніку і технології. У "Техніоні" проводиться величезна кількість досліджень. Кілька викладачів і наукових співробітників університету є лауреатами Нобелівської премії.

З гостями зустрілися ректор КПІ ім. Ігоря Сікорського Михайло Згуровський, перший проректор академік НАН України Юрій Якименко, проректор з наукової роботи академік НАН України Михайло Ільченко, проректор з міжнародного співробітництва член-кореспондент НАН України Сергій Сидоренко, проректор з перспективного розвитку Олексій Новіков, проректор з навчально-виховної роботи Петро Киричок, генераль-

ний директор Наукового парку "Київська політехніка" Володимир Гнат, директор Навчально-методичного комплексу "Інститут післядипломної освіти" Інна Малюкова та інші.

Після обміну інформацією про свої університети учасники зустрічі обговорили потенційні напрями співпраці та її форми. Вона

можлива в різних сферах. І не лише у підготовці фахівців, але й у наукових дослідженнях. Утім, учасники зустрічі домовилися розпочати з одного-двох спільних проектів, під час роботи над якими будуть відпрацьовані механізми і напрями подальшого розвитку співробітництва.

Інф. "КПІ"

УКРАЇНСЬКО-ПОЛЬСЬКИЙ ЦЕНТР ІНФОРМУЄ

Вальдемар Сівінський: “Польсько-українська наукова співпраця розширюється, набирає обертів”

Наша газета вже писала, що 2 жовтня відомому польському громадському і державному діячеві, засновнику і президенту Польської освітньої фундації “Perspektywy”, справжньому другу України Вальдемару Сівінському було вручено диплом “Почесний доктор Національного технічного університету України “Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського”. За традицією Вальдемар Сівінський прочитав членам Вченої ради університету, на засіданні якої відбулася ця урочиста церемонія, номінаційну лекцію. Друкуємо її текст.

Вельмишановний професоре Згуровський, поважні члени Вченої ради, пані та панове!

Національний технічний університет України “Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського” є видатним закладом. Присвоєння звання почесного доктора від такого славнозвісного університету для мене має безумовно особливе значення.

Упродовж багатьох років я був ініціатором активізації польсько-української співпраці у сфері освіти і науки й активно працював у цьому напрямі. Я глибоко зворушений тим фактом, що Вчена рада університету звернула увагу на мою роботу і удостоїла мене присвоєнням цього звання.

Цієї церемонії могло б не бути, якби десять років тому на конференції в Берліні я не зустрів професора Михайла Згуровського. Він надзвичайна людина, видатний вчений і політик, талановитий ректор і керівник, людина, якою має пишатися Україна.

Саме тоді ми дійшли висновку, що перша річ, яку слід зробити, це відновити пріоритетний характер відносин між двома провідними технічними університетами – Варшавським політехнічним інститутом і КПІ. Це, на нашу думку, мало сприяти подальшому розширенню співробітництва між польськими і українськими технічними університетами, а також науковими громадами обох країн загалом. Ми прагнули зробити це заради майбутнього.

Михайле Захаровичу!

До нашого взаємного задоволення і завдяки нашим зусиллям та, до певної міри, вдалими

обставинами, більшість наших планів було виконано. Польсько-українська наукова співпраця розширюється, набирає обертів. Звичайно, ми не самотужки долали цей шлях. Я вдячний усім, хто допомагав і допомагає втілювати ці плани у життя!

Пані та панове!

Мої стосунки з Україною почалися 30 років тому. Це було пов'язано з Чорнобильською катастрофою. Раніше, будучи студентом факультету електроніки Варшавського політехнічного університету, я був вражений безмежними можливостями науки і техніки. Вибух на Чорнобильській атомній електростанції і радіоактивна хмара, що вивергалася з кратера четвертого реактора, похитнули мою зачарованість технічними науками.

Щоб якось подолати мою стурбованість, я відвідав Чорнобиль як один з небагатьох закордонних журналістів. Кілька тижнів я провів, мешкаючи з ліквідаторами в Зеленому мисі, об'їздив багато місць у “зоні”. Як журналіст я також висвітлював судове слідство у Чорнобильській справі.

Я окремо згадую в найкращому технічному університеті України саме цю подію, бо Чорнобильська катастрофа проклала своєрідну межу в історії розвитку науки і техніки. Добігла кінця тривала ера “розвитку через катастрофу”.

Найкраще особливості такого розвитку можна проілюструвати досвідом Епохи великих географічних відкриттів. В Англії і Голландії його уособленням може бути капітан, який сконструював і побудував свій корабель. Поганий конструктор тонує разом зі своїм судном, а

гарний ходив морями і багатів. Ось так виглядав прогрес.

До Чорнобильської катастрофи мало що змінилося в цій філософії. Погано сконструйовані літаки падали, кращі будувались; погано сконструйовані будівлі руйнувались, а нові, кращі будинки споруджувались. Такий, оплачений ціною людських життів, процес вважався природним.

Чорнобиль засвідчив, що людина створила такі потужні конструкції та інженерні системи, що їхнє пошкодження може призвести до знищення усього людства. Атомна промисловість, а також інші інженерні комплекси не повинні розвиватися через катастрофи! І це вимагає докорінних змін в інженерній освіті.

Існують різноманітні визначення інженерної професії. У даному випадку я хочу послатися на англійське трактування XIX століття, яке визначає інженерну справу як мистецтво керувати силами природи на благо роду людського. Іншими словами, інженер – це той, хто щось створює з думкою, що його творіння буде працювати і навіть приноситиме користь.

Після Чорнобиля нам слід виховувати такого інженера, який нестиме відповідальність за наслідки своїх дій і усвідомлюватиме, що працює в суспільстві. Не існує виробництва заради виробництва або технології заради технології. Великі вчені були також гуманістами і вирізнялися глибоким розумінням соціальних наслідків своєї діяльності.

Тому я хочу висловити мою повагу професору Згуровському і професорсько-викладацькому складу КПІ ім. Ігоря Сікорського за те, як вони виховують інженерів, за впровадження міждисциплінарного підходу і проблемно-орієнтованого навчання, за підготовку фахівців, ґрунтовану на інноваціях та навчання навичок підприємництва. Саме таких інженерів потребує сучасна промисловість.

Я надзвичайно вражений зосередженістю КПІ ім. Ігоря Сікорського на концепції сталого розвитку. Впевнений, що після Чорнобильської катастрофи це єдино правильний шлях в освіті.

Шановні члени Вченої ради!

Ландшафт вищої освіти в обох країнах швидко змінюється. В Польщі лише два тижні тому на Національному конгресі науки в Кракові було ого-

лошено проект нового закону про освіту. Відзначу, що виступи всіх доповідачів на Конгресі включали три аспекти: інтернаціоналізацію, автономію і майстерність. Упевнений, що ці слова є також ключовими для реформи вищої освіти в Україні.

У цьому контексті я хочу сказати кілька слів про рейтингування. Це виклик для університетів обох наших країн. Я маю значний досвід у цій галузі. Протягом останніх 25 років я публікував рейтинги шкіл і університетів, а останні 10 років я є віце-президентом Міжнародної експертної групи з рейтингування.

Українські університети, так само, як і польські, в міжнародному рейтингуванні недооцінюються. Вони класифікуються нижче, ніж мали б насправді. Щоб підвищити рейтинги, їм не вистачає одного ключового компонента – елементу інтернаціоналізації. Особливо це стосується викладацького складу. Решта це наслідки: публікації, цитування і міжнародна репутація. Один лише приклад: відомо, що спільна публікація, до якої залучені автори з різних країн, в середньому цитується вчетверо частіше, ніж стаття, яку спільно написали автори з однієї країни.

Переконаний, що наші спільні зусилля щодо інтернаціоналізації приведуть до конкретного результату у поліпшенні позицій наших університетів у рейтингах.

Пані та панове!

Я хочу щиро подякувати за вашу увагу. Але перед тим як завершити виступ, дозвольте побажати професору Згуровському успіхів і міцного здоров'я, бо обов'язки, які він виконує, потребують стійкості та великої сили духу.

Обіцяю підтримувати ваші зусилля щодо тісного поєднання української науки та вищої освіти з Європейською системою освіти, її стандартами та процедурами.

Обом нашим країнам слід постійно працювати над інтеграцією української вищої освіти в Європейську систему, щоб жодні зустрічні вітри не обірвали цих зв'язків.

Ще раз дякую Вченій раді за присвоєння мені звання почесного доктора і залучення мене таким чином до наукового співтовариства КПІ ім. Ігоря Сікорського.

Дякую за увагу!

Не згасне ім'я, не згасне слава!

До 125-річчя від дня народження академіка Михайла Кравчука

Михайло Кравчук

Михайло Пилипович Кравчук народився 27 вересня 1892 р. в селі Човниці Ківерцівського повіту на Волині в сім'ї землеміра. Батько його, Пилип Йосипович, син селянина-шевця, закінчив Петровсько-Розумовську акаде-

мію (нині – Московська сільськогосподарська академія ім. К.Тимірязєва). Мати, Адельфіна Фрідріхівна, німкеня за походженням, була освіченою жінкою, вільно володіла польською, французькою, німецькою мовами, грала на фортепіано. Впродовж деякого часу, не маючи архівних даних, вважали, що її ім'я Фредеріка. У сім'ї Кравчуків розмовляли українською мовою, хоча діти вчили і польську, і французьку, і німецьку.

Після закінчення із золотою медаллю гімназії в Луцьку в 1910 р. Михайло Кравчук вступає на математичне відділення фізико-математичного факультету імператорського Університету Святого Володимира в місті Києві. Першими викладачами студента Михайла Кравчука були видатні математики В.П.Єрмаков, Д.О.Граве, Г.В.Пфейффер, Б.Я.Букреєв. Уже у студентські роки він опублікував перше само-

стійне дослідження з теорії комутативних матриць.

У 1914 р. М. Кравчук закінчує університет з дипломом I ступеня і за клопотання професорів Граве та Букреєва залишається при університеті для підготовки до професорського звання.

Успішно склавши магістерські іспити, М. Кравчук 5 вересня 1917 р. прочитав свою першу (випробну) лекцію із предмету чистої математики "Про функції, що справджують теорему додавання" та лекцію з теорії множин і здобув звання приват-доцента. Він викладає математичні дисципліни в Українському народному університеті, політехнічному, архітектурному, ветеринарно-зоотехнічному та сільськогосподарському інститутах, у першій і другій українських гімназіях. У цей період М.П.Кравчук публікує свій курс лекцій з геометрії та перший переклад українською мовою відомого підручника з гео-

метрії Кисельова, разом з академіком Федором Калиновичем укладає тритомник українського математичного словника.

У важкі роки громадянської війни М.П. Кравчук виїздить з молододружиною, Есфірою Йосипівною (1894–1957), в село Саварку Богуславського району, де працює з 1919 по 1921 рік директором школи та вчителем математики.

Повернувшись до університету, Михайло Пилипович поринув у наукову діяльність; він отримує низку фундаментальних результатів і в 1924 р. успішно захищає докторську дисертацію. У 1925 р. йому було присвоєно звання професора.

М.Кравчук був талановитим педагогом, серед його учнів були всесвітньо відомі у майбутньому конструктори ракетної та космічної техніки – академіки Архип Люлька, Сергій Корольов, Володимир Челомей. ➔

XVIII Міжнародна наукова конференція імені академіка Михайла Кравчука

Закінчення.
Початок на 1-й стор.

Михайло Кравчук (1892–1942) – найвизначніший український математик ХХ сторіччя, праці якого з вищої алгебри, математичного аналізу, теорії диференціальних та інтегральних рівнянь, теорії ймовірностей і математичної статистики та ін. увійшли до скарбниці світової науки.

Він народився 9 жовтня 1892 р. у селі Човниці на Волині, де зараз є його музей. У 1910 р. закінчив гімназію в Луцьку, а в 1914 р. – Київський університет. З 1930 по 1938 рік був завідувачем кафедри математики КПІ. Цим і обумовлено проведення цієї конференції у двох містах.

Урочисте відкриття і пленарне засідання конференції пройшло в бібліотеці СХУ ім. Лесі Українки. На ньому виступили перший заступник міністра освіти і науки України Володимир Ковтунець, завідувач кафедри математичного аналізу та теорії ймовірностей фізико-математичного факультету КПІ ім. Ігоря Сікорського д.ф.-м.н., проф. Олег Клесов, зав. кафедри вищої математики Київського національного університету технологій та дизайну Петро Задерей, декан фізико-математичного факультету НПУ ім. М.П. Драгоманова д.ф.-м.н., проф. Микола Працьовитий, д.т.н., проф. Андрій Бомба (Рівненський державний гуманітарний університет), к.ф.-м.н., доц. СХУ ім. Лесі Українки Петро Трохимчук.

Після завершення засідання учасники конференції побували у с. Човниці Ківерцівського району Волин-

ської області – на малій батьківщині М.Кравчука, де відвідали Зразковий музей академіка Михайла Кравчука (керівник Євгенія Лукашук).

3 9 жовтня робота конференції проходила в КПІ ім. Ігоря Сікорського. Тут працювали секції, назви яких відповідали напрямкам наукових досліджень М.Кравчука: "I. Диференціальні та інтегральні рівняння, їх застосування", "II. Алгебра. Геометрія. Математичний аналіз", "III. Теорія ймовірностей та математична статистика", "IV. Математичне моделювання, обчислювальні методи та інформаційні технології", "V. Історія і методика викладання математики та інформатики". Зауважу, що у цьому році секція "IV. Математичне моделювання..." була організована вперше. Додам також, що матеріали конференції, як завжди, були видані до її початку, а їх електронна версія розміщена на сайті кафедри математичного аналізу і теорії ймовірностей <http://matan.kpi.ua/uk/kravchuk-conf2017.html>.

10 жовтня, з нагоди 125-річчя від дня народження Михайла Кравчука, в залі засідань Вченої ради КПІ ім. Ігоря Сікорського відбулося урочисте засідання, присвячене вшануванню пам'яті видатного вченого. У засіданні взяли участь викладачі, науковці, студенти КПІ ім. Ігоря Сікорського, представники інших вишів і наукових установ. Учасників урочистого засідання привітав перший проректор університету академік НАН України Юрій Якименко. Він коротко охарактеризував діяльність Михайла Крав-

чука як вченого і професора КПІ, а також висловив велику вдячність і шану д.ф.-м.н., професору Ніні Вірченко, яка 25 років тому стала ініціатором проведення і головним організатором першої математичної конференції імені М.Кравчука, і яка зробила надзвичайно багато для того, щоб його ім'я і справи жили у віках.

Головуючий на засіданні к.ф.-м.н., доцент кафедри математичного аналізу та теорії ймовірностей ФМФ Віктор Гайдей зачитав привітання учасникам засідання, які надійшли від заступника міністра освіти і науки України Максима Стріхи і декана механіко-математичного факультету КНУ імені Тараса Шевченка Михайла Городнього.

Прозвучали традиційні для цієї конференції мистецькі вітання. Учні Київської школи мистецтв №8 Назар Шуст, Герман Розстальний і Софія Дзиба прочитали вірш про М.Кравчука "Корифей математики". Асистент-стажер Національної музичної академії ім. П.І.Чайковського Роман Лещов виконав пісню Тетяни Димань на слова Світлани Жук "Славний син України", присвячену М.П. Кравчуку.

Далі виступили завідувач кафедри математичного аналізу та теорії ймовірностей ФМФ д.ф.-м.н. проф. Олег Клесов, професор Рівненського державного гуманітарного університету д.т.н. Андрій Бомба, президент Академії наук вищої школи України д.ф.-м.н., проф. Олександр Наконечний, представник Волинського земляцтва проф. Петро Коваль, к.ф.-м.н.,

доцент кафедри математичного аналізу та теорії ймовірностей ФМФ Надія Задерей, голова Солом'янської "Просвіти" Зоя Голота, режисер фільму "Голгофа академіка Кравчука" Олександр Рябокрис. Вони розповіли про життя та діяльність Михайла Кравчука, розмірковували про його трагічну долю, говорили про його внесок у світову науку і розвиток математичної освіти в Україні, сучасне значення його праць і їх вплив на розвиток науки і техніки, сучасні дослідження його наукової спадщини.

Дуже цікаве повідомлення зробив Олександр Рябокрис. Працюючи над фільмом, він побував у Магаданській області – у тих краях, де Михайло Кравчук, засуджений за несправедливими звинуваченнями, відбував покарання і де навіть залишився у колимській землі. Відомо, що у вільні хвилини вчений продовжував математичні дослідження і незадовго до смерті сказав сусіду по бараку, що знайшов доведення теореми, яке шукав не один рік. Свої записи він видавав табірному начальству. Коли О.Рябокрис запитав в архіві, чи не можна побачити справу М.Кравчука, йому відповіли, що це неможливо, оскільки архіви ще не впорядковані. А якщо згадати про те, що рукописний підручник з геометрії, написаний рукою М.Кравчука і датований 1920 роком, було знайдено на горіщі одного будинку в Богуславі у 2005 (!) році, то можна сподіватися й ще на одне чудо – що і його колимські записи теж знайдуться.

В. Миколаєнко

У вересні 1928 р. М.Кравчук побував на Міжнародному математичному конгресі в Італії (Болонья), доповідав на засіданні Математичного товариства в Парижі. На конгресі встановив дружні стосунки з відомими вченими Франції, Італії, Німеччини: Ж. Адамаром, Р. Курантом, Ф. Трикомі, Т. Леві-Чівіта, Д. Гільбертом. Він також брав участь у математичному конгресі в Цюриху в 1932 р. з доповіддю про проблеми моментів.

У 1929 р., у віці 37-ми років М.П.Кравчук став наймолодшим академіком Всеукраїнської академії наук. Наступні вісім років виявилися найпліднішими у творчості М.Кравчука.

Він успішно розвинув метод найменших квадратів у теорії наближеного інтегрування диференціальних та інтегральних рівнянь. Переважна більшість праць М.П.Кравчука з теорії наближеного інтегрування різних типів диференціальних рівнянь присвячені розвиткові та застосуванню методу моментів. Отримані результати він узагальнив у фундаментальній двотомній монографії "Застосування способу моментів до розв'язання лінійних диференціальних та інтегральних рівнянь" (1936 р.). Перший том – це дослідження методу моментів у його застосуванні до наближеного розв'язування звичайних лінійних диференціальних рівнянь та систем цих диференціальних рівнянь. У другому томі розглядаються лінійні рівняння з частинними похідними математичної фізики.

У 2001 р. Іван Качановський (США) знайшов в архівах Смітсонівського Музею Американської історії у Вашингтоні та університету штату Айова в Еймсі переклад двох томів цієї монографії англійською мовою, виконаний американським математиком і фізиком, винахідником першого електронного комп'ютера Джоном Вінсентом Атанасовим. У 1937 р. в листі до академіка Кравчука Атанасов писав, що публікації українського математика виявились дуже корисними в його роботі, і він хотів би мати копії всіх праць вченого, вміщених в українських журналах. Проте відповіді не отримав...

14 вересня 1937 р. в газеті "Комуніст" було надруковано статтю "Академік Кравчук рекламує ворогів", підписану директором Інституту математики АН УРСР Д. Граве та науковим секретарем інституту К. Бреусом, у якій повідомлялось про те, що М. Кравчук позитивно оцінив праці математиків, заарештованих НКВС як "вороги народу", зокрема свого учня В. Можара. З'являються інші розгромні статті, проходять ганебні судилища в стінах політехнічного інституту і університету, від ученого відвертаються колишні колеги і аспіранти. Ставляться під сумнів його матема-

тичні досягнення, його таврують як прихованого націоналіста, який займається антирадянськими діями.

Небагатьом вистачило громадянської мужності стати на захист ученого. Серед таких сміливців були Й. Погребинський, Ю. Соколов, О. Смогоржевський, М. Чеботарьов, П. Бондаренко, В. Зморочич.

21 лютого 1938 р. Михайла Пилиповича заарештували, провели обшук у квартирі його родини, а вже 23 лютого президія АН УРСР на чолі з президентом О. Богомольцем ухвалила рішення вивести М.П. Кравчука зі складу дійсних членів академії. 23 вересня 1938 р. "війзна сесія" Військової колегії Верховного Суду СРСР визнала М.П. Кравчука активним учасником і керівником націоналістичної організації і винесла вирок: 20 років тюремного ув'язнення і 5 років позбавлення політичних прав. Суд тривав 30 хвилин. В останньому слові вчений просив надати йому мож-

М.П. Кравчук був реабілітований "за відсутністю складу злочину". Проте ім'я його довгі роки замовчувалось.

Лише у 1967–1968 рр. до 75-річчя з дня народження великого математика з'явилися перші публікації про нього: брошура М.О.Сороки "Поет німого числа", статті Н.О. Вірченко, В.О. Добровольського та ін.

Справжнім натхненником справи повернення з небуття імені Михайла Кравчука стала Ніна Опанасівна Вірченко. Близько півсторіччя тому, працюючи в Київському університеті, вона натрапила на згадки про наукову діяльність М. Кравчука, почала вивчати його праці, розпорошені по журналах, і її метою стало зробити все можливе, щоб його ім'я посіло належне місце серед плеяди видатних математиків.

Повною мірою вдалося це здійснити після здобуття Україною незалежності. У 1992 р. ім'я Михайла Кравчука було занесене ЮНЕСКО до Міжнародного ка-

ціональної академії наук України, присвячена 120-й річниці від дня народження академіка М.П. Кравчука. В усіх цих великих справах – частина серця Ніни Вірченко, яку називають духовною донькою Михайла Кравчука.

У цьому році минуло рівно чверть століття з часу першого математичного форуму, присвяченого пам'яті Михайла Кравчука. Перший день нинішньої XVIII Міжнародної конференції ім. М.Кравчука розпочався у Східноєвропейському національному університеті ім. Лесі Українки (Луцьк), продовжився у селі Човниця. Конференція була досить представницькою, її учасниками були перший заступник міністра освіти і науки В.В. Ковтунець, народний депутат України 8-го скликання І.М. Констанкевич, делегація студентів та викладачів КПІ ім. Ігоря Сікорського та інші.

Підготовка волинян до ювілею М. Кравчука була винятковою! У Луцьку на високому рівні пройшло пленарне засідання, з допо-

відями виступили провідні вчені. Учні села Човниця під керівництвом творчої групи вчителів Ківерцівського району підготували проект із дослідження життя та творчості М.П. Кравчука, здійснили QR-кодування матеріалів презентації з метою створення віртуального музею вченого під гаслом "Маєш мобільний телефон – дізнайся більше про свого геніального земляка академіка Михайла Кравчука". Відбувся чудовий концерт дитячих та дорослих музичних колективів, учні провели екскурсію музеєм Михайла Кравчука.

Результати досліджень М.П. Кравчука нині широко використовуються у США,

Японії, Франції, Німеччині, Малайзії та інших країнах у зв'язку з розвитком прикладної математики і комп'ютерних наук. Так, у 2003 р. науковці Університету Малайї (Малайзія) запропонували новий метод оброблення та реконструкції зображень за допомогою моментів Кравчука. У 2006 р. грецькі вчені доповіли про тривимірні пошукові алгоритми, побудовані на тривимірних моментах Кравчука для оброблення тривимірних зображень. У 2009 р. група вчених із Франції, США та Німеччини показала ефективність застосування зважених тривимірних моментів Кравчука як засобу аналізу даних для розпізнавання характеру пухлин. Використання поліномів та перетворення Кравчука в теорії кодування, розпочате ще в 70-х роках ХХ століття, активно триває і нині. Численні наукові ідеї М.П. Кравчука вивчатимуться, поглиблюватимуться, розвиватимуться, адже його математичний геній далеко випередив свій час.

Надія Задерей,

к.ф.-м.н., доц.,

Галина Нефьодова,

к.ф.-м.н., ст. викл.

лівність закінчити розпочату справу з математики.

З Києва його відправили до Владивостока, звідти у трюмі суховантажного судна "Джума" до Магадана, а далі – у зловісні колімиські копальні.

Зі спогадів колишнього в'язня Миколи Попова: "У цих жахливих умовах зустрів я в 1942 році на Мальдяку українського академіка, знаменитого математика Михайла Пилиповича Кравчука. Було йому, мабуть, літ п'ятдесят. Повернувшись із шахти, він улаштувався біля залізної пічки, діставав свої папери, робив записи – якісь математичні викладки. Добре пам'ятаю, що свої труди він періодично здавав табірному політкерівнику – лише за таких умов йому вдалось добитись дозволу на заняття такою справою..." "Я здійснив велике математичне відкриття, над яким працював 20 років", – написав з Колими вчений своїй дружині, але рукопис цей зник.

9 березня 1942 року академіка Кравчука не стало...

Після багатьох клопотань дружини, Есфіри Йосипівни, у 1956 р.

лендаря визначних наукових діячів. З ініціативи Ніни Вірченко в 1992 р. відбулася перша Міжнародна наукова конференція імені Михайла Кравчука, присвячена 100-річчю з дня його народження. Завдяки її подвижницькій діяльності ці конференції стали найбільш масштабними в нашому університеті. Часом у них брали участь до тисячі науковців з більш ніж двадцяти країн. З ініціативи Н. Вірченко у 2002 р. в нашому університеті відкрито аудиторію імені Михайла Кравчука, у 2003 р. – пам'ятник видатному вченому, у 2009 р. його іменем названо одну з київських вулиць. Також видано науково-популярні праці М. Кравчука (2000 р., 232 стор., укладач Н. Вірченко), "Вибрані математичні праці" (2002 р., 800 стор., упорядник Н. Вірченко), "Розвиток математичних ідей Михайла Кравчука" (2004 р., 850 стор., упорядники Н. Вірченко, І. Качановський, В. Гайдей, Р. Андрушків, Р. Воронка). У 2004 р. знято документальний фільм "Голгофа академіка Кравчука" (2004 р.). У 2012 р. відбулась Ювілейна сесія Загальних зборів На-

Вшанування пам'яті політехніків, загиблих на Майдані та на Сході України

13 жовтня, напередодні Дня захисника України студенти і викладачі КПІ ім. Ігоря Сікорського вшанували пам'ять студентів і співробітників університету, які віддали життя за свободу і неза-

лежність України на Майдані та в боях на сході України.

Політехніки зібралися на Музейній площі і пройшли ходою до Храму Святителя Миколи Чудотворця – небесного покровителя Київської політехніки. Біля храму відбувся мітинг, його учасники поклали квіти до пам'ятника Героям Небесної сотні.

У церемонії покладання квітів узяли участь ректор академік НАН України Михайло Згуровський, проректори університету та декани низки факультетів, викладачі, співробітники, курсанти ІСЗЗІ та студенти інших факультетів університету.

Учасники церемонії також поклали квіти до меморіальних дощок студентам і співробітникам КПІ ім. Ігоря Сікорського, які загинули на сході України, та героям Майдану – випускнику факультету інформатики та обчислювальної техніки Герою України Сергію Бондареву в корпусі №18 і студенту факультету соціології і права Герою України Юрію Поправці в корпусі №19 університету.

Инф. "КПІ"

ОГОЛОШЕННЯ

Картинна галерея ЦКМ КПІ ім. Ігоря Сікорського

оголошує початок прийому художніх робіт для участі у щорічному мистецькому конкурсі

"Таланти КПІ"

що проходить з 1 листопада по 22 грудня 2017 року в експозиційній залі корпусу № 7 за номінаціями:

живопис, графіка, скульптура, декоративно-прикладне мистецтво та вишивка.

Роботи приймаються до 1 листопада.

За довідками звертайтеся:

Картинна галерея ЦКМ КПІ ім. Ігоря Сікорського, к. 201, тел. 204-91-35.

ЦІКАВА УКРАЇНА

Сьогоднішнім фантастам не позаздриш. Це колись вигадували про космос і підземні царства. Нині, завдяки досягненням науки і техніки, можна зазирнути в будь-які куточки планети. Та й анімація розширила можливості для фантазерів. Тим цікавішими і загадковішими є природні несподіванки, доступні пересічним туристам.

Ось витрішкуватий прибулець з бозна-яких віків. Удень і вночі, взимку і влітку спостерігає за нами своєю лупатими очима, наводячи містичний трепет на подорожніх. Узимку, коли над водою піднімається пара, можна вигадати усіляких химер, що повільно плывуть над водою; влітку – медитувати, занурившись поглядом у прозору глибочинь.

Це явище – гідрологічну пам'ятку природи "Оконські джерела" – спостерігають на Волині в селі Оконськ Маневичського району. Лінзи на поверхні – це карстові джерела, які б'ють з глибини 3-х метрів, утворюючи незвичайну картину на поверхні маленького озера. Вони під великим тиском викидають близько 200 літрів води за секунду. Не замерзають навіть узимку – тому, власне, Оконськ – вікна. Вода дуже смачна, поруч знаходиться форелеве госпо-

дарство. І найцікавіше, що воду з цього озера неможливо загазувати. Вважається, вона має лікувальні властивості, але дослідженнями ніхто не займався. Як не встигли ще влаштувати і черговий розлив у пляшки чи екскурсійні тури з Луцька для любителів екстремальних купань. Температура в озері цілий рік +7–9 °С. Узимку на деревах і кущах іній утворює казкові пейзажі. Воістину, нерукотворний шедевр природи.

Іноді дивуєшся, як вдається природі, незважаючи на згубну для неї діяльність людей, зберігати оазиси чистоти і свіжості. Особливо це сто-

сується питної води. І не з якоїсь там артезіанської свердловини чи льодовика Гренландії, а просто тут, на поверхні, під ногами, вона доступна усім бажаючим.

Як і належить туристичній атракції, приїжджим розповідають про неї казки і легенди. Зокрема, що з джерел утамовували спрагу по-станці Северина Наливайка і козаки Богдана Хмельницького. А ще про підземні русла, що з'єднують озеро з віддаленими водоймами. Говорять, що випущених в озерце окільцьованих щук спіймали чи то в озері Світязь, чи то в озері Білому Рівненської області. Також по-відають про третє джерело, яке нібито вирувало прямо посеред села. Було воно настільки потужним, що сягало верхівок найвищих дерев. Селяни злякалися підтоплення й загатили фонтан мішками з борошном, яких знадобилося не менше сотні. Пізніше, під час меліоративних робіт в затоні річки були виявлені зруби будинків, в яких збереглося незайманим домашнє начиння, немов мешканці покинули їх так швидко, що не встигли зібрати свої пожитки.

Вірити цим історіям чи ні – кожен вирішує сам, але подібні оповідки лише додають колориту і загадковості цьому дивному місцю.

Н. Вдовенко

«КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІК»

газета Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»
<http://www.kpi.ua/kp>

✉ 03056, Київ-56
проспект Перемоги, 37
корпус № 1, кімната № 221
✉ gazeta@kpi.ua
☎ гол. ред. 204-85-95; ред. 204-99-29

Головний редактор
В.В. ЯНКОВИЙ

Провідні редактори
В.М. ІГНАТОВИЧ
Н.С. ЛИБЕРТ

Додрукарська підготовка матеріалів
О.В. НЕСТЕРЕНКО

Начальник відділу
медіа-комунікацій
Д.Л. СТЕФАНОВИЧ

Дизайн та комп'ютерна верстка
І.Й. БАКУН

Л.М. КОТОВСЬКА

Коректор
О.А. КІЛІХЕВИЧ

Ресстраційне свідоцтво Кі-130
від 21. 11. 1995 р.

Друкарня КПІ ім. Ігоря Сікорського,
видавництво «Політехніка»,
м. Київ, вул. Політехнічна, 14,
корп. 15
Тираж 500

Відповідальність за достовірність інформації несуть автори.
Позиція редакції не завжди збігається з авторською.